

cuvinte de iubire

Iubiri de altădată

MADEMOISELLE FIFI ET AUTRES NOUVELLES

Guy de Maupassant

CUVINTE DE IUBIRE

Guy de Maupassant

Copyright © 2013 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MAUPASSANT, GUY DE

Cuvinte de iubire / Guy de Maupassant;

trad.: Liliana Urian. – București: ALLFA, 2013

ISBN 978-973-724-454-3

I. Urian, Liliana (trad.)

821.133.1-34=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside

Romania, without the written permission of **ALLFA**,

is strictly prohibited.

Copyright © 2013 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**: Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,

sector 6, cod 060512 – București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

Distribuție: Tel.: 021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi: comenzi@all.ro

www.all.ro

Redactare: Mădălina Vasile

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură: Dorina Ivan

Design copertă: Alexandru Novac

guy de maupassant

Guy de Maupassant (1850-1893), unul dintre cei mai apreciați scriitori ai secolului al XIX-lea și precursor al literaturii moderne, a semnat trei sute de nuvele, șase romane, trei cărți de călătorie și un volum de versuri. După finalizarea studiilor de la Lycée „Pierre-Corneille“, din Rouen, a devenit redactor colaborator pentru publicațiile *Le Figaro*, *Gil Blas*, *Le Gaulois*, dedicându-și timpul liber scrierilor literare. În

1880 publică prima operă de anvergură, sub titlul *Bulgăre de seu* (*Boule de suif*), prima lucrare a cărei acțiune surprinde perioada războiului franco-prusac, urmată de nuvelele *Doi prieteni* (*Deux amis*) și *Domnișoara Fifi* (*Mademoiselle Fifi*). În 1883 a apărut primul său roman, *O viață* (*Une vie*), care, în mai puțin de un an, s-a vândut în 25 000 de exemplare, pentru ca doi ani mai târziu, în 1885, să fie publicat cel mai cunoscut roman al său, *Bel-Ami*. Amator de călătorii, ajunge să viziteze Algeria, Italia, Sicilia, Marea Britanie, de unde revine de fiecare dată cu noi povestiri. Spre sfârșitul vieții, măcinat de suferință, se înstrăinează complet de lume, trăindu-și ultimele zile într-un sanatoriu din Paris.

guy de maupassant

cuvinte de iubire

Traducere din limba franceză și note de
Liliana Urian

EDITURA ALLFA

Domnișoara Fifi

Maiorul, comandant al garnizoanei prusace și conte de Farlsberg, citea corespondența rezemat de speteaza unui fotoliu tapizat și cu picioarele sprijinite pe marmura unui elegant șemineu în care pintenii cizmelor lui săpaseră, de trei luni de când ocupase castelul Uville, două găuri care de la o zi la alta se adânceau tot mai mult.

Ceașca de cafea scotea aburi de pe un gheridon cu intarsii, pătat cu lichior, ars cu trabucul, zgâriat de bri-ceagul ofițerului cuceritor care, uneori, oprindu-se din ascuțirea vreunui creion, însemna pe mobila fină cifre sau desene, după cum i se năzărea.

Odată terminate scrisorile, începu să frunzărească ziarele nemțești pe care tocmai i le adusese sergentul, apoi se ridică și, după ce mai aruncă în foc vreo trei, patru bucăți mari de lemn verde – căci domnii aceștia tăiau unul câte unul copacii din parc pentru a se încălzi-, se apropie de fereastră.

Ploua cu găleata, o ploaie normandă împrăștiată parcă de o mână furioasă, o ploaie piezișă, deasă ca o cortină, alcătuind un soi de zid cu dungi oblice; o ploaie biciuitoare, împrôșcând cu noroi, înecând totul, o ploaie cum vezi numai în Rouen – oala de noapte a Franței.

Ofițerul privi îndelung peluza inundată și, jos în vale, râul Andelle umflat de ape și dând pe dinafară; bătea cu degetele în geam în ritmul unui vals din zona Rhinului,

când un zgomot îl făcu să se întoarcă: era secundul său, baronul de Kelweingstein, cu grad de căpitan.

Maiorul era un munte de om, lat în umeri, cu o barba lungă în formă de evantai atârându-i pe piept ca o față de masă. Toată persoana lui impozantă și solemnă te ducea cu gândul la un păun militar, un păun care își purta coada răsfirată sub bărbie. Avea ochii albaștri, reci și calmi, și un obraz tăiat de sabie în războiul cu Austria; era văzut ca un bărbat curajos și un ofițer de ispravă.

Căpitanul, un roșcovan îndesat, cu ditamai burduhanul strâns cu forța în cingătoare, își purta părul înflăcărat tuns foarte scurt, altfel firele ca de foc te-ar fi făcut să crezi, atunci când căpătau anumite reflexii, că are un chip fosforescent. Într-o noapte, la o petrecere de nunță, își pierduse doi dinți fără să-și mai amintească prea bine cum, iar din cauza asta acum scotea niște cuvinte stâlcite pe care nu le înțelegeai întotdeauna. Era chel doar în creștet, unde avea o tonsură ca de călugăr, iar în jurul cercului de piele goală, avea un păr lănos și creț, arămiu și strălucitor.

Comandantul îi strânse mâna, iar apoi dădu pe gât dintr-o singură înghițitură ceașca de cafea (a șasea de dimineață și până acum), ascultând raportul subordonatului său despre incidentele apărute în timpul serviciului. Apoi se apropiară amândoi de fereastră, hotărând că vremea nu era prea veselă. Maiorul, om liniștit, cu nevasă acasă, se acomoda cu orice, dar baronul căpitan, mare amator de petreceri, un obișnuit al locurilor rău famate și fustangiu înveterat, turba că stătea de trei luni închis în castitatea obligatorie a aceluia post uitat de lume.

Cum cineva bătea la ușă, comandantul îi strigă să intre și un bărbat, unul dintre soldații aflați în slujba lui,

apăru în prag, anunțând prin simpla lui prezență că masa era gata.

În sala de mese îi găsiră pe cei trei ofițeri mai mici în grad: un locotenent, Otto de Grossling, și doi sublocotenenți, Fritz Scheunaubourg și marchizul Wilhem d'Eyrik, un blond scund, arogant și brutal cu oamenii, necruțător cu cei învinși și violent ca o armă de foc.

De când intrase în Franța, camarazii lui nu-l mai numeau altfel decât „domnișoara Fifi“. Această poreclă i se trăgea de la înfățișarea lui cochetă, talia subțire strânsă parcă în corset, figura palidă pe care abia-i mi-jise mustața și de la forma în care alesese să-și exprime disprețul suveran față de ființe și lucruri, folosind tot timpul expresia franțuzească *fi, fi donc*¹, pe care o pronunța cu un ușor șuierat.

Sala de mese a castelului Uville era o încăpere lungă și somptuoasă, ale cărei oglinzi vechi de cristal, găurite de gloanțe, și ale cărei tapiserii mari de Flandra, ciopârțite cu lovituri de sabie, ceea ce făcea ca materialul să atârne pe alocuri, spuneau multe despre îndeletnicirile domnișoarei Fifi în orele ei libere. Pe pereți tronau trei portrete de familie: un războinic în armură, un cardinal și un președinte, fumând pipe lungi de porțelan, în vreme ce într-o ramă care își pierduse în timp stratul de aur, o nobilă doamnă cu pieptul strâns în corset afișa, cu un aer arogant, o mustață enormă desenată cu cărbune.

Prânzul ofițerilor se scurse în tăcere în sala mutilată, întunecată de ploaia torențială, deprimantă prin aspectul ei deplorabil și al cărei parchet vechi din lemn de stejar devenise dur ca podeaua unui cabaret. După ce

¹ „Ptui! Bleah!“

terminară de mâncat, se apucară, ca în fiecare zi, să vorbească despre inamic, fumând, cu un pahar de băutură în față. Sticlele de coniac și de lichior treceau din mână în mână și toți, cufundați în scaune, sorbeau din pahare cu înghițituri mici și repetate, păstrând în colțul gurii tubul lung și curbat al pipei de ceramică, pictată în culori tipătoare, menită să-i seducă pe hotențoți.

De cum li se golea paharul, îl reumpleau într-un gest de plictiseală resemnată. Domnișoara Fifi îl spârgea însă pe al său de fiecare dată, iar un soldat îi aducea imediat altul. Învăluși într-o ceață de fum acru, se lăsară copleșiți de o beție moleșită și tristă, de acea aghesmuială sumbră a oamenilor care n-au nimic de făcut. Numai că, dintr-odată, baronul se ridică în picioare. Și, cuprins de revoltă, zise:

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu mai putem continua așa, trebuie să găsim ceva de făcut.

Locotenentul Otto și sublocotenentul Fritz, doi nemți cu accentuate trăsături nemțești, grave și cam din topor, răspunseră într-un glas:

— Ce, domnule căpitan?

Baronul se gândi câteva secunde, apoi reluă:

— Ce? Ei bine, putem să organizăm o petrecere, dacă domnul comandant ne dă permisiunea.

Maiorul își scoase pipa din gură:

— Ce fel de petrecere, căpitane?

Baronul se apropie:

— Mă ocup eu de toate, domnule comandant. Îl trimit pe Datorie la Rouen să ne aducă femei; știu și de unde să le luăm. Pregătim un supeu, avem tot ce ne trebuie și, cel puțin, o să petrecem o seară frumoasă.

Contele de Farlsberg ridică din umeri zâmbind:

— Ești nebun, prietene.

Dar toți ofițerii se ridicară în picioare, înconjurându-l pe șeful lor și implorându-l:

— Haideți, domnule comandant, dați-i căpitanului permisiunea, e atât de trist aici!

În cele din urmă, maiorul cedă:

— Fie, zise el.

Și baronul trimise pe dată după Datorie, un subofițer bătrân, care nu fusese niciodată văzut zâmbind, dar care îndeplinea cu strictețe toate ordinele șefilor săi, oricare ar fi fost acestea.

În poziție de drepti, Datorie primi cu figura lui impasibilă instrucțiunile baronului, apoi ieși. Cinci minute mai târziu, o căruță militară mare, acoperită cu un coviltir, pleca prin ploaia necruțătoare în galopul celor patru cai.

Deodată, ca scuturați de un frison, se treziră toți din moleșală, fețele li se înviorară și se puseră pe vorbă.

Chiar dacă ploaia continua să cadă cu aceeași furie, maiorul fu de părere că vremea nu mai era chiar așa de mohorâtă, iar locotenentul Otto era convins că cerul avea să se însenineze în curând. Domnișoara Fifi nu-și mai găsea locul. Se ridica, se așeza la loc. Privirea ei limpede și aspră căuta ceva de spart. Deodată, fixând-o pe doamna cu mustață, tinerelul blond își scoase revolverul.

— Tu n-o să vezi ce-o să fie aici, zise el și, fără să se ridice de pe scaun, ținti.

Două gloanțe trase unul după altul găuriră ochii portretului. Apoi, marchizul strigă:

— Să meșterim o mină!

Și brusc, conversațiile se întrerupseră ca și cum toată lumea ar fi fost cuprinsă de un interes nou și puternic.

Mina era o născocire a lui, o modalitate de a distruge, distracția lui preferată.

În momentul în care a părăsit castelul, contele Fernand d'Amoys d'Uville, proprietarul legitim, n-a avut timp să ia nimic cu el, nici să ascundă ceva, în afară de argintărie, pe care a dosit-o în gaura unui zid. Or, cum era foarte bogat și somptuos, salonul cel mare, a cărui ușă dădea spre sufragerie, avea, înainte de fuga precipitată a stăpânului, aspectul unei galerii de muzeu.

Peretele era acoperit de tablouri, desene și picturi de preț, în timp ce, pe mobile, pe etajere și în vitrinele elegante, mii de bibelouri, vase din porțelan, statuete, statuete de Saxa și figurine grotești din China, sculpturi vechi din fildeș și pahare de Veneția populau vastul apartament cu mulțimea lor prețioasă și bizară.

Din toate astea nu mai rămăsese nimic. Nu pentru că ar fi fost furate – maiorul conte de Farlberg n-ar fi permis așa ceva –, ci pentru că domnișoara Fifi meșterea din când în când câte o mină. Și, în ziua aceea, ofițerii se distrară pe cinste preț de cinci minute.

Micuțul marchiz se duse să aducă din salon toate cele trebuincioase. Se întoarse cu un ceainic foarte elegant din porțelan roz de China, pe care îl umplu cu praf de pușcă și în care, prin cioc, introduse cu grijă o bucată lungă de iască, apoi o aprinse și alergă să ducă infernala mașinărie înapoi în camera vecină.

După care se întoarse în grabă și închise ușa. Nemții erau toți în picioare și așteptau, cu figuri zâmbitoare, luminate de o curiozitate copilărească. Și, când explozia zgâlțâi castelul, dădură cu toții buzna.

Domnișoara Fifi, care apucase să intre prima, bătea entuziasmată din palme în fața unei Venus din lut

ars al cărei cap în sfârșit zburase. Fiecare aduna de pe jos bucățile de porțelan, minunându-se de dantelarea stranie a cioburilor, examinând noile stricăciuni, conștientizând unele ravagii care ar fi fost produse de explozia precedentă, în timp ce maiorul măsura cu un aer patern vastul salon răvășit de proiectilul demn de Nero și presărat cu resturi de obiecte de artă. El ieși cel dintâi de-acolo, declarând cu bonomie:

— De data asta a ieșit așa cum trebuie.

Însă intrase atâta fum în sufragerie, amestecându-se cu cel de tutun, că nu se mai putea respira. Comandantul deschise fereastra și toți ofițerii, întorși să mai bea un pahar de coniac, se apropiară.

Aerul umed năvăli în încăpere, aducând cu sine un soi de pulbere de apă care le pudra bărbile și un miros de inundație. Ofițerii priveau copacii înalți îndoiți de ploaie, valea largă, încețoșată de revărsarea norilor întunecați și, jos, în depărtare, clopotnița bisericii care se înălța ca un vârf cenușiu în ploaia torențială.

De la sosirea lor, clopotul nu mai bătuse. De altfel, asta era singura rezistență pe care cotropitorii o întâmpinaseră în zonă: cea a clopotului. Parohul nu refuzase nicidecum să-i primească și să-i hrănească pe soldații prusaci. Ba chiar acceptase de multe ori să bea o sticlă de bere sau de vin alături de comandantul dușman, care îl folosea adesea pe paroh ca pe un intermediar, binevoitor. Dar comandantul nu putea să-i ceară nici măcar un clinchet de clopot; mai degrabă s-ar fi lăsat împușcat. Era forma lui de protest împotriva invaziei, protest pașnic, protest al tăcerii, singurul, zicea el, care se cuvine unui preot, adept al blândeții și nu al vărsării de sânge. Și toată lumea, pe o distanță de zece leghe de jur împrejur,

lăuda hotărârea și eroismul abatelui Chantavoine care îndrăznea să susțină doliul public și să-l proclame prin muțenia înverșunată a bisericii lui.

Satul întreg, entuziasmat de această rezistență, era gata să-l susțină pe pastor până la capăt, să înfrunte orice primejdie, considerând protestul tacit ca o formă de salvare a onoarei naționale. Țăranilor li se părea că meritau recunoaștere din partea patriei mai mult decât Belfort și Strasbourg, că dăduseră un exemplu la fel de bun și că numele cătunului lor va rămâne în memoria tuturor. Și, în afară de asta, nu le refuzau nimic prusacilor.

Comandantul și ofițerii se amuzau pe seama acestui curaj inofensiv. Și cum toți cei din ținut se arătau binevoitori și docili în fața lor, le tolerau cu plăcere patriotismul mut.

Numai micuțul marchiz Wilhelm ar fi vrut să-i forțeze să bată clopotul. El era furios la culme pe considerația politică a superiorului său față de preot și în fiecare zi îl implora pe comandant să-l lase să facă „Ding-dong-ding-dong“ măcar o dată, o singură dată, ca să mai râdă și ei un pic. Și cerea asta cu alintări pisicești, cu lingușiri de femeie, cu vocea mieroasă a unei metrese înnebunite de dorință. Dar comandantul nu ceda neam, iar domnișoara Fifi, ca să se consoleze, mai meșterea câte-o mină care exploda în castelul Uville.

Cei cinci bărbați rămaseră acolo, preț de câteva minute, strânși grămadă, trăgând în piept aerul umed. În cele din urmă, locotenentul Fritz zise cu un râs forțat:

— Tomnișoarele n-o să aibă freme prea frumoasă pentru blimbarea lor.

După care se despărțiră, fiecare ducându-se în treaba lui, căpitanul având multe de făcut pentru pregătirea petrecerii.

Când se adunară din nou la căderea nopții, se puse-ră pe râs văzându-se toți dichisiți și strălucitori ca în zi-lele de paradă militară, pomădați, parfumați, plini de proștețime. Părul comandantului părea mai puțin gri-zonat decât în acea dimineață, iar căpitanul se răsese în cap, lăsându-și doar mustața, ceea ce-l făcea să pară că are o flăcă ră sub nas.

În pofida ploii, fereastra rămase deschisă și din când în când unul dintre ei se ducea să tragă cu urechea. La ora șase și zece minute, baronul semnală un huriit în-depărtat. Toți se repeziră să vadă și, în curând, căruța ajunsese la fața locului cu cei patru cai în galop, plini de noroi până pe spate, înfierbântați și gâfâind.

Cinci femei coborâră în fața intrării, cinci fete fru-moase, alese cu grijă de un camarad al căpitanului, că-ruia Datorie îi dăduse cartea de vizită a ofițerului său. Sigure că vor câștiga bani frumoși, ele nu se lăsaseră ru-gate, cunoscându-i de altfel pe prusaci, de trei luni de când aveau de-a face cu ei, și obișnuite fiind cu bărbații și cu situația lor. „Asta ne e meseria“, își ziceau ele pe drum, fără îndoială pentru a răspunde vreunei tresăriri secrete a unui rest de conștiință.

Și pe dată, intrară cu toții în sufragerie. Luminată, aceasta părea și mai lugubră în starea ei jalnică. Masa, în-cărcată cu fripturi, veselă scumpă și cu argintăria găsită în zidul unde fusese ascunsă de proprietar, dădea acestui loc aspectul unei taverne de bandiți care cinează după un jaf. Fericit, căpitanul le luă în primire pe femei cu fa-miliaritate, complimentându-le, îmbrățișându-le, adul-mecându-le, evaluându-le valoarea lor de femei ușoare. Și cum cei trei tineri voiau să-și aleagă fiecare câte una, el se împotrivi cu autoritate, rezervându-și dreptul de a

le repartiza în mod corect, în funcție de grad, pentru a nu încălca în niciun fel regulile ierarhiei militare.

Așadar, pentru a se evita orice discuție, orice contestație și orice bănuială de părtinire, le alinie după statură și se adresa celei mai înalte pe un ton poruncitor:

— Numele tău?

Ea răspunse, îngroșându-și vocea:

— Pamela.

Iar el hotărî:

— Numărul unu, numita Pamela, adjudecată comandantului.

Apoi, după ce o sărută pe cea de-a doua, pe Blondine, în semn de proprietate, pe durdulia Amanda i-o oferi locotenentului Otto, sublocotenentului Fritz pe Eva – Roșioara – și celui mai tânăr dintre ofițeri, firavului marchiz Wilhem d'Eyrik, pe cea mai mică dintre toate, Rachel, o brunetă tinerică cu ochii negri ca tăciunele, o evreică al cărei nas cărn confirma regula potrivit căreia toți cei din rasa ei au nasul încovoiat.

De altfel, toate erau drăguțe și plinuțe, și nu aveau fizionomii foarte diferite, căci practicile amoroase cotidiene și viața comună petrecută în casele de toleranță le făcuseră să fie aproape identice la înfățișare și la piele.

Cei trei tineri cerură permisiunea să-și ducă femeile sus sub pretextul că vor să le ofere perii și săpun să se spele, dar căpitanul se opuse cu precauție, zicând că erau suficient de curate cât să se așeze la masă și că cei care vor urca o să vrea la întoarcere să facă schimb și asta ar tulbura celelalte cupluri. Experiența îi dădu câștig de cauză marchizului. Așa că se limitară la sărutări, multe sărutări pline de promisiuni.

Pe neașteptate, Rachel se sufocă, tușind cu lacrimi și scoțând fum pe nări. Marchizul, spunându-i că o sărută, îi suflase fum de tutun în gură. Ea nu se supără, nu scoase niciun cuvânt, dar își privi fix stăpânul cu o furie care mocnea în străfundul ochilor ei negri.

Se așezară la masă. Comandantul părea la fel de încântat ca ceilalți. La dreapta o așeză pe Pamela, în stânga, pe Blondine, iar în timp ce își despăturea șervetul spuse:

— Ai avut o idee grozavă, căpitane.

Locotenentii Otto și Fritz, politicoși de parcă s-ar fi aflat în compania unor femei din lumea bună, se simțeau un pic intimidăți de vecinele lor, dar baronul de Kelweingstein, dezlănțuit în viciul său, radia, arunca vorbe deocheate, iar coroana de păr roșu îl făcea să pară cuprins de flăcări. Făcea pe galantul în franceza lui de Rin, iar complimentele de tavernă, scuiate prin golul dinților spărți, ajungeau la fete într-o ploaie de salivă.

De altfel, ele nu pricepeau nimic și inteligența nu păru să li se trezească decât atunci când baronul rosti cuvinte obscene, expresii necuviincioase, stâlcite de accentul său. Atunci, începură toate să râdă ca niște nebune, prăvălindu-se peste pântecele vecinilor, repetând cuvintele pe care baronul începu să le pocească doar din plăcerea de a le face pe ele să spună vorbe porcoase. Iar fetele nu se dădeau în lături de la așa ceva, bete deja după primele sticle de vin. Apoi, reamintindu-și cine erau cu adevărat și întorcându-se la vechile obiceiuri, sărutau mustățile bărbaților din dreapta și din stânga, îi ciupeau de brațe, scoteau țipete furioase, beau din toate paharele, cântau cuplete franțuzești și crâmpenie de cântece nemțești învățate de-a lungul relației lor cu inamicul.

În curând, chiar și bărbații, amețiți de acele trupuri etalate sub nasul lor și la dispoziția mâinilor lor, își ieșiră din minți, urlând și spărgând vesela, în timp ce, în spatele lor, soldații îi serveau impasibili.

Numai comandantul rămase sobru.

Domnișoara Fifi o ținea pe Rachel pe genunchi și, prefăcându-se ațâțat, îi săruta pătimaș cărlionții negri ca abanosul de pe gât, adulmecând prin minuscula deschizătură dintre rochie și piele căldura plăcută a corpului ei și parfumul întregii ei ființe. Alteori o ciupea cu furie prin țesătură, făcând-o să țipe, cuprins de o patimă feroce, chinuit de nevoia de a face rău. Adesea, ținând-o în brațe, strângând-o cu putere de parc-ar fi vrut să-i contopească trupul cu al lui, își apăsa îndelung buzele pe gura proaspătă a evreiceii, sărutând-o până o sufoca. La un moment dat însă, o mușcă atât de tare, încât o dără de sânge se prelinse pe bărbia tinerei femei și alunecă până în corsaj.

Pentru a doua oară în acea seară, ea îl ținutui cu privirea și, ștergându-și rana, murmură:

— Ai să plătești pentru asta.

El începu să râdă zgomotos și zise:

— O să plătesc.

Ajunseseră la desert, se turnă șampanie. Comandantul se ridică și, pe același ton pe care i-ar fi urat sănătate împărătesei Augusta, închină:

— În cinstea doamnelor noastre!

Apoi începură o serie de toasturi, pline de galanterii de soldațoi bețivani amestecate cu glume obscene, devenite și mai grosolane din cauza necunoașterii limbii. Ofițerii se ridicau pe rând, storcându-și creierii, străduindu-se să fie amuzanți. Iar femeile, bete moarte, cu privirile în gol, cu buzele cleioase, aplaudau frenetic de fiecare dată.

Căpitanul, vrând fără îndoială să dea orgiei un aer galant, mai ridică o dată paharul, zicând:

— Pentru victoriile noastre asupra inimilor!

Atunci, locotenentul Otto, care semăna cu un urs din Pădurea Neagră, se ridică, îmbujorat, îmbuibat de băutură. Și, cuprins brusc de un patriotism alcoolic, strigă:

— Pentru victoriile noastre asupra Franței!

Chiar și așa abțiguite cum erau, femeile tăcură. Iar Rachel se întoarse și zise tremurând:

— Știi, cunosc niște francezi în fața cărora n-ai îndrăzni să spui asta.

Dar micuțul marchiz, ținând-o în continuare pe genunchi, începu să râdă, înveselit de vin:

— Ha-ha-ha! Eu unul n-am văzut niciodată așa ceva. Imediat ce apărem noi, francezii o iau la sănătoasa!

Exasperată, fata îi strigă în față:

— Minți, ticălosule!

Preț de o secundă, el o ținut cu ochii lui albaștri așa cum făcea cu tablourile pe care le găurea cu gloanțe, apoi începu să râdă:

— Chiar așa, hai să vorbim despre asta, frumoaso! Am mai fi noi aici, dacă ei erau așa viteji?! Noi suntem stăpânii! A noastră-i Franța! se înflăcăra el.

Dintr-un salt, fata îi părăsi genunchii și căzu înapoi pe scaunul ei. Marchizul se ridică, întinse paharul până la mijlocul mesei și repetă:

— Ale noastre-s Franța și francezii, pădurile, câmpurile și casele Franței!

Ceilalți, la fel de aghesmuți, pătrunși brusc de entuzismul militar, un entuziasm de brute, își ridicară paharele urlând: „Trăiască Prusia!“ și le goliră dintr-o înghițitură.

Fetele nu protestară deloc, reduse la tăcere și cuprinse de frică. Până și Rachel tăcea, incapabilă să riposteze.

Atunci, micuțul marchiz puse pe capul evreiceii cupa de șampanie pe care o umpluse din nou și strigă:

— Ale noastre sunt și toate femeile Franței!

Fata se ridică atât de repede încât paharul de cristal se înclină, făcu să curgă, ca pentru un botez, vinul galben în părul ei negru, apoi căzu jos și se sparse. Cu buzele tremurând, ea îl înfrunta din priviri pe ofițerul care continua să râdă. Bolborosi cu vocea sugrumată de mânie:

— Asta, asta, asta nu-i adevărat, femeile Franței nu vor fi ale voastre!

Marchizul se așeză pe scaun râzând cu poftă și, încercând să imite accentul parizian, zise:

— Bine, bine, și-atunci, tu ce cauți aici, drăguțo?

Surprinsă, ea mai întâi tăcu, neînțelegând prea bine cuvintele așa tulburată cum era, apoi, dându-și seama de ce spunea, îi aruncă, indignată și furioasă:

— Eu! Eu! Eu nu sunt femeie, eu sunt curvă; și exact asta le trebuie prusacilor!

Nici nu-și termină bine cuvintele, că marchizul îi și trase o palmă din zbor. Și, fiindcă el ridica încă o dată mâna, înnebunită de furie, evreica înhăță de pe masă un cuțitaș de desert cu lamă de argint și i-l înfipse în gât, chiar în scobitura de unde începe pieptul, atât de rapid încât nimeni nu văzu nimic.

Un cuvânt pe care doar ce îl rostea i se opri tăiat în gât, și marchizul rămase cu gura căscată, cu o privire înspăimântătoare.

Toți răcniră și se ridicară clocotind, dar, răsturnându-și scaunul la picioarele locotenentului Otto, prăbușit la pământ, fata alergă la fereastră, și înainte să poată fi